

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Ингушетия
ГКУ «Управление образования и науки по г. Карабулак, г. Сунже и Сунженскому району РИ»
ГБОУ «ООШ №3 с.п. Троицкое»

РАССМОТРЕНО
Руководитель МО

_____Тутаева Т. М.

Протокол №1

от "26"08.2024 г.

СОГЛАСОВАНО
Заместитель директора по УВР

_____Ш.Х. Берсанова

Протокол №2

от "27" 08.2024 г.

УТВЕРЖДЕНО
Директор школы

_____Х.Б.Латырова

Приказ №73

от "26"08.2024 г.

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ

Сертификат: 464F7CFCC4474345D134EA8E83B5915A
Владелец: Латырова Хадидат Борисовна
Действителен: с 19.07.2023 до 11.10.2024

Рабочая программа
учебного предмета «Ингушский язык»
6-9 класс

Составитель: учитель ингушского языка и ингушской литературы Тутаева Т.М.

С.п. Троицкое 2024

ГІАЛГІАЙ ЛИТЕРАТУРА

Кхетама каьхат

5-9 кл

ГІалгІай литература кхыдола предметаш санна базови дешара дисциплина я. Цу керттера декхар да дешархой эхь- эздел долаш,хозаненна лоархІам болаш,мехка истории дикагІа довзаш,кхетамца кхебар.

ГІалгІай литература базови ларда тІа Іомадаро аьттув хулийт дешархошта ва кьаман литература дегІадара наькьаш довзийта,цо хьабена чолхане никъ теркалбайта замано дІадеххкача беса цун декхараш а идейни чулоацам а хувцалуш хилар теркалде.Балха план вІашагІьелла я исбахьален произведенеш урокашка а классал арахьа дешархоша кІоаргта уйла а еш, чулоацам бешаш,цун тохкам беш,болх дІахьоргболаш цу совгІа,цо кхоачашду кхы а Іалаьмате боккхача лоархІама декхараш-дешар наьыкаш лакхьер,дешархой дувзаденна кьамаьл шаьрдар.

Ер программа оттаяь я 5-9 класашта лаьрхІа йолча республикански программ ларда тІа. Автор Л.Б.Зязикова Магас. 2012, хрестомати 6 класс. Чахкиева Рахима Ахмедовна. Магас. 2015.

Программо белгалъяхай гІорбаьннача гІалгІай йоазанхой лоархІамергІа йола говзам произведенеш,цар тема,керттера уйла,турпалхой васташ,пайда эцийт цар тІа лелабеш болча цІенача,говзамеча метта.

Школе Іомае еза произведенеш кьоастаеш,терко тІаяхийтай лакха исбахьалеш говзалца язъяь хилара,дешархошта нравственни кхетам луш,цар сакхетам лакхбеш.

Даьхе а гонахьара алам а деза а уж Іомабеш хилара.

Программо хьакьоастадаьд литературни произведений чулоацам кІоаргагІа дешархошта Іомабара ,литературни теории дикагІа йоавзийтара эшаш дола декхараши наькьаши-

-Кхетамца,уйла а еш,исбахьален произведенеш ешар.

-Шаьра,кьоастанеш дешар,

-Тайп-тайпара чулоацам хьабувцар (Текста гарга,хоржаш,хаттарашта жоп луш,автора цІерах,дешархочун ший цІерах ишт.кха.дІ.).

-Стихай,байтий тексташ дагахь Іомаяр.

-Исбахьален произведеней тайпа,жанр белгалъяр.

-Автора керттера уйла гучайоаккхаш йолча эпизодий анализ яр.

-Дешархой классе а классал арахьа а ешаш йола произведенеш шоай лоламе (самостоятельно) яшха, керттера маІан а, уйла а гучаяккха Іомабар.

-Йоазанхочун вахара а кхоллама а никъ тахка, цо айяь проблемаш белгалъе,цар мах хоадабе дешархой Іомабар .

-Дувзаденна кьамаьл шаьрдар.

-Кертерча турпалхой оаламаш,царна юкьера юкь-моттиг,конфликт белгалдар.

-Говзамеча наьна метта торонаш – эпитеташ ,дустараш,метафораш,дийндар,кицаш,фразеологизмаш кьоастаяр,произведене идейни чулоацам кьоастабара,цар леладу г1улакх белгалдар.

-Рефераташ,докладаш,исбахьален произведеней чулоацам тохкаш кхоллама балхаш дар,дувзаденна кьамаьл шаьрдар.

-Дешархой эхь-эздел долаш,х1ама довзара,тахкара т1акхувш, гуманистически сакхетам болаш,ший граждански позиции йоалаш,Даьхенцарабезам лакха болаш,ший кьам а ,кьаман истории а литература довзара т1акхувш 1омабар.

-Г1алг1ай литературо дег1адоаг1аш хьабена чолхане никъ,кхыча кьамий литература юкьера цун моттиг йовзаш,дешара культура дег1айоалаеш болх бар.

-Произведене чулоацамгеи кугацей хьежжа йоккха эпически произведенеш тахка,цар исбахьален белгалонаш кьоастае дешархой 1омабар.

-Кхоллама,тохкама балхаш деш шоашта эшаш йола материал,информаци журналаш т1ара,газеташ т1ара,тайп-тайпарча тексташ т1ара,Интернете лаха,нийсье дешархой 1омабар.

Календарно – тематически план
6-г1а класс, литература.

№	Урока тема	Ц1аг1ара болх	Индив. болх	Сахьат	Таьрахь	Таьрахь
1	Г1алг1ай багахбувцам.	О. 4-5, юхахьадувца	Боккхача нахага хьатте, багах. произ. д1аязде.	1		
2	Оалам «Фаьра хьазилги, миha седкъеи, лехьи»	О. 5-6, чулоацам ха	Фаьра хьазилгах дола илии ала	1		
3	Мифаши легендаши. Шира дувцараш.	О. 6-7, юхахьадувца		1		
4-5	Легенда «Астаг1а Темар».	О. 8-13, чулоацам ха	Астаг1а Темарах лаьца хоам бе	2		
6	Легенда «Наьсар».	О. 13-16, чулоацам ха	Наьсарах лаьца хоам лаха	1		
7	Легенда «Вайна аьла везац».	О. 17-18, чулоацам ха		1		
8	Кицаш. Къахьегамах дола кицаш.	О. 18-20, кицаш 1омаде	Боккхача нахага хьатте д1аязде керда кицаш	1		
9	Дешарах а хьаькъалах а дола кицаш.	О. 20-21, 1омаде кицаш	Хьалаха майралах, зовзалах, сабарах дола кицаш	1		
10	Тайп-тайпара кицаш.	О. 21-22, кицаш 1омаде		1		
11	Коазой Нурдин. «1амаг1 – Ерд».	О. 23-24, юхахьадувца	Хоам: «Къаьнара г1алаш»	1		
12	1арпенаькъан Хьажбийкар «Зиза».	О. 24-25, чулоацам ха		1		
13	Чаккенаькъан Капион «Сийле хийла».	О. 27, дагахьа 1омае	Хоам кийчбе «Боадон низаца къийсараш»	1		
14	Лаьннаькъан Мустафа «Г1алг1ай къаман эздий во1».			1		
15	Мальсагов Кураза Зоврбик	О. 28-29, юхахьадувца		1		
16	Малсагнаькъан Або «Ц1ихеза 1илманхо, йоазонхо». Озанаькъан Салман «Аьсет – халкъа йо1», стихотворени.	О. 30-32, юхахьадувца	Хоам :»Майор 2 ранга Аьсет»	1		
17	Озанаькъан Исма1алий С. «Эздели г1ожали».	О. 34 – 35, дагахьа	Сочинени «Эздел»	1		

		Юмае				
18	«Декъа эздел», стихотворени.	О. 35 – 37, дагахъа Юмае		1		
19	Мутагалнакъан Хъаж-Бийкар «Барт эглар», кЮанолг	О. 38-41, чулоацам ха	Барт эгларах йола Крылова кЮанолг ювца	1		
20	КЮанолгаш.	О. 41-42, юхахъадувца		1		
21	«Даъхе», стихотворени.	О. 42-43, дагахъа Юмае	«Темо во1 ваъвац, темо во1 вийнав».	1		
22	Янднакъан Хамарзий Жамалда «Лабтта шера хилча...», стих.	О. 44, дагахъа Юмае	Анализ е	1		
23	«Фийг», стих.	О. 45, дагахъа Юмае	Анализ е	1		
24	Чаккенакъан Идриса Саид «Магас», стих.	О. 46-47, дагахъа Юмае	Хоам: «Магас глала»	1		
25- 27	Дахкилгнакъа ладрахъмана ИбрахИм «Фоти», дувцар.	О. 48-71, чулоацам ха	Хоам: «Глаър хинна зама»	3		
28	Садакиева Абсет «МагIалбик, МагIалбик...»	О. 72-73, юхахъадувца	«МагIалбик – сийлен глала» хоам	1		
29	Пхылекъонгий Iасолта Махъмад-Саид «Этии Вутии» (1д.)	О. 74-76, чулоацам ха		1		
30	ТIом гаргагIортар. (2д.)	О. 76-79, чулоацам ха		1		
31	МоастагIий бомбаш етта болабалар. (3д.)	О. 79- 81, чулоацам ха	«Ленинграда го бар» хоам	1		
32	Вуте майрал. (4д.)	О. 82-83, чулоацам ха		1		
33	Уж моастагIий зувш хилар. (5д.)	О. 83-86,чулоацам ха		1		
34	Эте денал. (6д.)	О. 86-88, чулоацам ха		1		
35	Десантникаш лувцар. (7д.)	О. 88-92, чулоацам ха	Этеи Вутеи сурт-сибат	1		
36	Йоккха саг БилейгIаз. (8д.)	О. 93-95, чулоацам ха	БилейгIаза сурт-сибат	1		

37	Юрт д1аяккхар. (9-10)	О. 95-104, чул. ха	Хоам: «Вай мехка Сийлахь – боккхача Даьхен т1ем т1а дакьа лаьцараш»	1		
38	Этии Вутии капитани. (11-12)	О. 104-113, чул. ха		1		
39	Классал араьхара дешар. Маькиев А. «Зизан лоткъам», стихотворени.	О. 201, дагахьа 1омае	Хоам: Кьона поэташ»	1		
40	Хамхоев Ваха «Г1алг1ай», стих.	О.115, дагахьа 1омае	Вай республикера Сов. Союза а Россее а турпалаш.	1		
41	Осминаькъан Хьамзат «Б1аьстан 1уйре», стих.	О. 116-117, дагахьа 1омае	Биографи ха	1		
42	Пейзаж (лит - ра теори)	О. 117-118, юхахьад.		1		
43	Осмиев Хь. «Саго юта лар», дувцар	О. 118-123, чулоацам ха	Жоп ле хаттара саго даь дика х1ама лар йоацаш довц яхача.	1		
44	«Попа хи», дувцар.	О. 124-127, чулоацам ха	Дагадоха барт-цхьоаг1о хиларах дола кицаш	1		
45	«Ахархочун кулгаш», стих.	О. 127 - 128, дагахьа 1омае	«Къахьегамах доала беркат» яхача темах лоаца соч. язье	1		
46	Ведажнаькъан Абабукара Ахьмад «Белхий», дувцар.	О. 129-134, чул. ха	Хоам: «Белхий беш хилар»	1		
47	Ане сурт			1		
48	Балхах беркат далар.	О. 135-138, чул. ха		1		
49-50	Сочинени»Сона дукха веза турпал»	О. 139-145, чул. ха		2		
51	Заьзгнаькъан Хьусена Бахьаудин «Г1ожа дегаш», дувцар.	О. 146-153, чул. ха	Лоцеи Тамареи сурт-сибат	1		
52	Горчханнаькъан Бабрудин «Аьрзеге», стих.	О. 154, дагахьа 1омае	Анализ е	1		
53	Пхьилекьонгий Амир «Са мохк», стих.	О. 155, дагахьа 1омае	«1алама хозленаш» яхаш ц1и йолаш дувцар в1ашаг1долла	1		
54	Шеденаькъан Султан «Тачанка йодаяр»,	О. 156-164, чул.		1		

	дувцар.	ха				
55	Дувцара чулоацам тахкар.	О. 165-169, чул. ха	Билана сурт-сибат	1		
56	Билана денал.	О. 170-176, чул. ха		1		
57	Галай Хъасан «Дорхъенна ча», дувцар.	О. 177-186, чул. ха	Хоам: «Чарахъал леладар»	1		
58	Хъамзатахи Къоасехи ча латар.	О. 187-192, чул. ха	Къоасеи Хъамзатеи сурт-сибат	1		
59-60	Сочинени «Чарахочо дийцар»	Гаъгенаъкъан Г. биографи 1омае		2		
61	Классал арахъара дешар. Горчханов Б. «Шолжа атаг 1а», дувцар	О. 202-205, чулоацам ха	Анализ е	1		
62	Крылов И. «Маймали б1аргсиноши»	О. 193 дагахъа 1омае	К1оанолг определени 1омае	1		
63	«Бекарги борг 1алги», к1оанолг	О. 193 – 194, дагахъа 1омае		1		
64	Гаъгенаъкъан Гирихан «Хъе д1авекъа», стихотворени	О. 195 – 196, дагахъа 1омае	Биографи ха	1		
65	Чакхенаъкъан Ювсап «Ши къонах», дувцар	О.197 – 199, чулоацам ха	Сочинени «Мишта хила веза визза къонах?»	1		
66	Кхоартой Мурад «Дош делар аз», стихотворени	О. 200, дагахъа 1омае		1		
67 – 68	Шера 1омадаър кердадаккхар.			2		

Календарно-тематически план
7-г1а класс, литература.

№	Урока тема	Ц1аг1ара болх	Урока лоарх1ам	Сахьат	Таърахь	Таърахь
1	Деша говзал. Багахбувцама жанраш.	Оаг1. 3-6 хатт.	Дешаговзалгучайоаккхашхоам бар, наьнаметтацарабезамсовбаккхар.	1		
2	Наьрт- орстхой дувцараши оамалаши	Оаг1. 7-8 йоаз.б.	г1алг1ай багахбувцамах бола кхетамбалар, турпалаиллейчулоацамбовзийтар; къамансийдолчакъантийсийлакхалоатте 1омабар ; нийса , кхетадешдешара навыкаш дег1айоалаяр	1		
3	Оаламашкара турпалаш.	Оаг1. 8-12 цхьадакъа 1омаде	цуиллечулоацамбовзийтар ; нравственникхетамбалар;шаьрадешаранавыкаш дег1айоалаяр	1		
4	Оаламий белгалонаш.	Оаг1.13-16 хатт.	багахбувцамах 1омадаьр кердадаккхар; нравственникхетамбалар;кхетадешдешаранавыкашкхейр .	1		
5	Сеска Солсеи Села Пир1ийи.	Иллешдеша	дешархойдувзаденнакъамаьлшаьрдар	1		
6	Хьалха баьхача нахах.	Оаг1.17 хатт.	КоазойНурдин «Тхаба-Ерд» деша, Даьхенцарабезамсовбаккхар.	1		
7	Диь бера нана	Оаг1. 18 дагахьа	ОзанаькъанСалман «Наьсар» яхастихотворение шар, наьнаметтацарабезамсовбаккхар.	1		
8	Сеска Солсеи К1инда Шоаи. Колой К1анти Сеска Солсеи.	Оаг1. 19-25 йоазонболх	Чахкиев С. вахараникъ а цу очерка чулоацам а бовзийтарле-та; нийса, кхетадешдешаранавыкаш дег1айоалаяр .	1		
9	Колой К1анта оамалаш.	Оаг1.287хатта раш	Мерешкнаькъан Султан «Г1алг1а ва со» яхастихотворение шар, Даьхенцара безамсовбаккхар.	1		
10	Антитеза.	Оаг1.26-28 хатт.	цудувцарачулоацамбовзийтар де-та; Даьхенцарабезамкхебар ;нийса.	1		
11	Наьрт-орстхой фу хадар.	Оаг1. 29-53 хатт.	Боков А. вахараникъ а цу очерка Ид.чулоацам а бовзийтарде-та;кхетадешдешаранавыкаш дег1айоалаяр .	1		
12	Наьна кулг.	Оаг1.54-58	Аушев М. вахараникъ а цупоэмайI д.	1		

		чул.	чулоацам а бовзийтар де-та;Даьмехкацарабезамкхебар ; шаьрадешаранавыкашлакхьар .			
13	БӀехали миска саги.	ОагӀ. 60-70 хатт.	Базоркин И. Биографи а цудувцараI д. чулоацам а бовзийтарде-та;Даьхенцарабезамкхебар ;кхетадешдешаранавыкашлакхьар .	1		
14	Кодзоев Нурдин ХIал-Ерд.	Дувцарашдеш а	дешархойдувзаденнакъамаьлшаьрдар	1		
15	Кл./д. Торшхоев Иб. кхоллам.	ОагӀ. 72-73 даг.	Озиев С. вахараникъ а цустихотворенечулоацам а бовзийтар де-та; шаьра ,къоас-тадешдешаранавыкашкхеяр .	1		
16	Хамхоев В. Маьт-лоам.	ОагӀ. 73-89 чул.	«Шин зIамигача саго баьбарт» яхапроизведенидешар, кхетадешдешаранавыкашлакхьар .	1		
17	Заьзиков дагалаьца.	ОагӀ. 90-117 чул	Боков А. вахараникъ а "Тиша цIа" яхачаповестаI- IV д. чулоацамбовзийтар де-та; патриотически кхетамбалар;кхетадешдешаранавыкаш дегIайоалаяр .	1		
18-19	Плиев А. Бартаца дах са къам. Даьхенга.	ОагӀ. 90-117 чул	Боков А. вахараникъ а "Тиша цIа" яхачаповестаI- IV д. чулоацамбовзийтар де-та;	2		
20	Долгиева Х. Магас.	ОагӀ.251-268	ВедажнаькъанАхьмад « Кхоллам» яхадувцардешар, кхетадешдешаранавыкаш дегIайоалаяр .	1		
21-22	Базоркин И. Сай.	ОагӀ. 121-127	цудувцарачулоацамбовзийтар;патриотически кхетамбалара де-та;нийса , кхетадешдешаранавыкашлакхьар .	2		
23	Беков Т. Сердало. Чахкиев С. Сердало.	ОагӀ.135-140чул	Зязиков Б. вахараникъ а укхдувцарачулоацам а бовзийтарде-та;патриотическикхетамбалар;кхетадешдешаранавыкашкхеяр .	1		
24	Беков Т. Ший хьакъ шийга дахар.	ОагӀ. 141-145	цудувцарачулоацамбовзийтар;патриотически кхетамбалара де-та;нийса , кхетадешдешаранавыкашлакхьар .	1		
25	Заьзиков Б. Марац.	ОагӀ.146-	Осмиев Хь. вахараникъ а цудувцарачулоацам	1		

	Наъна мотт.	151чул	а бовзийтар де-та;нравственникхетамбалара; кхетадешдешаранавыкашкхейр .			
26	Муталиев Хь-Б. Кортамукъа лаъча.	Оаг1. 152-153	Яндиев Дж. вахараникъ а пустихотворенечулоацам а бовзийтар де-та; шаъра, къоастадешдешаранавыкашкхейр .	1		
27	Яндиев Дж. Гуйра.	Оаг1.153-154	пустихотворенечулоацамбовзийтарде- та;патриотическикхетамбалар ; шаъра, дешаранавыкашлакхъяр .	1		
28	ЯнднаъкъанХамарзийЖам. Г1ала яг1а.	Оаг1.154- 156даг.	цу стихай чулоацам а вайдаъйхълхахинна хала вахар а довзийтар де-та ; къаманистори к1оаргаг1а довзийтар;шаърадешаранавыкаш дег1айоалаяр .	1		
29	ЯнднаъкъанХамарзийЖамалда Керда шу.	Оаг1.157 дагахъа	пустихотворенечулоацамбовзийтар ; 1аламцара безамкхебар;шаъра, къоастадешдешаранавыкаш дег1айоалаяр	1		
30- 31	Сочинении «Мишта дездир аз Керда шу»	Стихашеша	дешархойдувзаденнакъамаълшаърдар	2		
32	Метта говзал. Метафора .	Оаг1.158- 159хат	пустихотворенечулоацамбовзийтарде- та;нравственникхетамбалар де-та ;шаъра, къоастадешдешаранавыкашлакхъяр .	1		
33	Эсмурзиева М. Книжка.	Оаг1.159- 163хат	цупоэмайчулоацамбовзийтар; къахъегачанаъхасийде 1омабар;шаъра , къоастадешдешаранавыкашкхейр .	1		
34	Озиев С. Вахара лараш.	Оаг1.164- 182чул	Чахкиев С. вахараникъ а цудувцараI д. чулоацам а бовзийтар де-та;нийса ,кхетадешдешаранавыкаш дег1айоалаяр .	1		
35- 36	Озиев С. Къахъегам. Барт-Цхьоаг1о.		Чахкиев С. вахараникъ а цудувцараI д. чулоацам а бовзийтар де-та;нийса ,кхетадешдешаранавыкаш дег1айоалаяр .	2		
37	Кл/д. Игорь Ляпина кхоллам.	Оаг1.183- 212хат	цудрам.поэмайI д. чулоацамбовзийтар де-та; даъйвахар к1оаргаг1а довзийтар ; шаъра,къоастадешдешаранавыкашлакхъяр .	1		
38	Хамхоев А. Наъкъаш дехкараш.	Оаг1. 120 даг.	Йоазонхочунвахараникъ а цу стихай чулоацам а бовзийтар де-та; Даъхенцарабезам кхебар ; шаърадешаранавыкашлакхъяр .	1		

39	Хамхоев А. Хоастам бу аз.	Оаг1. 119 анализ	Йоазонхочунвахараникъ а цу стихай чулоацам а бовзийтар де-та; Даьхенцарабезам кхебар ; шаьрадешаранавыкашлакхъяр .	1		
40	Хамхоев А. Дак.	Оаг1.217- 219чул	Угурчиев А-Г. вахараникъ а цустихотворенечулоацам а бовзийтар де- та ;Даьймех- кацарабезамкхебар;шаьрадешаранавыкаш дег1айоалаяр	1		
41	Веджижев А.Муте новраш.	Оаг1.219- 220хат		1		
42	Литература т1а беламе долчох.	Оаг1.221- 232чул	ЭгиевХь. вахараникъ а цудувцарачулоацам абовзийтар де-та; нийса ,кхетадешдешаранавыкаш дег1айоалаяр .	1		
43	Веджижев А.Декхар.	Дувцарашдеш а	дешархойдувзаденнакъамаьлшаьрдар	2		
44	Лирика.	Оаг1.233- 239чул	Веджижев А. вахараникъ а цудувцарачулоацам а бовзийтар де-та; нравственникхетамбалар; ниаса,кхетадешдешаранавыкашлакхъяр	1		
45	Классаларахьарадешар. Езаенна стих ешар		Езаенна стих ешар, наьнаметтацарабезамсовбаккхар.	1		
46	Плиев М-С. Б1ехали аьрзии.	Оаг1.267 дагахьа	Чакхкиев К. вахараникъ а цу стихай чулоацам а бовзийтарде-та;Даьхенцарабезам кхебар ; шаьрадешаранавыкашлакхъяр .	1		
47	Плиев М-С. Акха кой.	Оаг1.268 дагахьа	стихай чулоацам а бовзийтарде- та;Даьхенцарабезам кхебар ; шаьрадешаранавыкашлакхъяр .	1		
48	Плиев Махьмад-Са1ид. Хиво вахьар.	Оаг1.269 хатт.	Йоазонхочунвахараникъ а цу стихай чулоацам а бовзийтар де-та; Даьхенцарабезам кхебар ; шаьрадешаранавыкашлакхъяр .	3		
49- 50	Чакхкиев С.Трасса.	Оаг1.270- 271даг.	укхстихотворенечулоацамбовзийтар де-та; даьйхоза оамалаш,г1улакхаш к1оар- гаг1а довзийтар; шаьрадешаранавыкашкхейр .	2		
51	Дувцарахи повестахи.	Оаг1.271- 273хат.	укхстихотворенечулоацамбовзийтар де-та; даьйхоза оамалаш,г1улакхаш к1оар- гаг1а довзийтар; шаьрадешаранавыкашкхейр .	1		
52		Оаг1.274-	укхстихотворенечулоацамбовзийтар де-та;	1		

	Осмиев С.Нана-лаьтта.	275даг	даьйхо́за оамалаш,г1улакхаш к1оар-гаг1а довзийтар; шаьра			
58-59	Осмиев Х. Оакхарий.	Оаг1.276-277хат	Осмиев С.. вахараникъ а цустихотворенечулоацам а бовзийтар де-та;метта - царабезамкхебар;шаьрадешаранавыкашкхяр . дешаранавыкашкхяр .	2		
60	Композиции сюжети	Оаг1.280хатт.	Йоазонхочунвахараникъ а цустихай чулоацам а бовзийтар де-та; Даьхенцарабезамкхебар ; шаьрадешаранавыкашлакхяр .	1		
61	Гагиев Г. Хьехам.	Оаг1.281-282	цустихотворенечулоацамбовзийтар ; нравственни кхетамбалар;шаьра,кьоадаешдешаранавыкашкхяр .	1		
62-63	Шадиев С. Аьшка сом.	Оаг1.284дагахьа	Шадиев С. вахараникъ а ДУВЦАРА чулоацам а бовзийтар де-та ;Даьй-мехкацарабезамкхебар;шаьрадешаранавыкашлакхяр .	2		
64-65	Шадиев С. Чарахьл дитар.	Оаг1.288-294хатт.	Дувцара чулоацамбовзийтарде-та; нравственни кхетамбалар;шаьра,кьоадаешдешаранавыкашлакхяр .	2		
66	Газдиева А. Мажарг.	Оаг1.286 дагахьа	Дувцара чулоацамбовзийтарде-та; нравственни кхетамбалар;шаьра,кьоадаешдешаранавыкашлакхяр .	1		
67	К /д. Кодзоев Н.кхоллам.			1		
68	1омадаьр кердадаккхар.			1		

Календарно-тематически план

8 –г1а класс, литература.

№	Урока тема	Ц1аг1ара болх	Инд. болх	Сахьат	Таърахъ	Таърахъ
1	Багахбувцам. Турпала иллеш	Саг йодача - йоаг1ача лийкхаашараш	а) Балха иллеш; б) Турпала иллеш.	1		
2	Мочкъах дола илли	Вахарах-леларахдола фаьлгаш.	Зоахалол д1аязде 2 дешархочо	1		
3	Тиркаца вахаш хиннача АбдийСурхохи Аьла Мусостахи дола илли	О. 10-14 чулоацамха	деша,юахьадувца	1		
4	Бовза, беза хьай мохк. Кодзоев Н. «Тхьаба –Ерд», очерк	Чулоацам ха, О. 16	Дешархочунхоам : «Г1алг1айтекъар, ердаш»	1		
5	Озиев С. «Наьсар», стихотворени	О.17 дагахьа 1омае	Стих. анализ е	1		
6	Чакхкиев С. «»Зязиков Идрис:тешамцеи бакьдолчунцеи»	Биографии ха, о. 19-25 чулоацам ха	стих. – шаьра еша,тахка, О.70 - 75	1		
7-8	Карпеев И. «Г1алг1ай дошлойполк»	О.25-28 чулоацам юахьабувца	биографии ха,	1		
9	Боков А. «Тоаркхо-Хьажа»	Деша,юахьадувца, О. 28-48	«Хой шоана»кроссворд	2		
11	Аушев Махьмад. «Даьйнаькъаш»	Поэма шаьра еша ,О.48-53	биографи ха,	1		
12	Базоркин Идрис . Вахара никъ	Цхьа стих. дагахьа 1омае.	биографи ха	1		
13-	Базоркин И. «Моакъаза тепча»	Деша, юахьадувца, О. 55- 66.	биографи ха,	1		
15	Озиев Салман. «Вахар», «Хозал,дикал»	Цхьа стих. Дагахьа 1омае О. 67-68	биографи ха	1		
16	Шин з1амигача саго баь барт.	О.68-71 чулоацам юахьабувца	Биографи ха Карточка № 2"Кхоллама никъ д1аболабалар»	1		
17- 18	Боков Ахьмад «Тиша ц1а»	О.72-82 чулоацам юахьабувца	Дешархочунхоам: «Сийлахь- Боккха Даймехкат1ом»	1		

19	Дувцара кертера турпалаш	О. 83-93	1айше къонгий сурт-сибат	1		
20	1айше вахар, цун денал	О.93-101.	1айше сурт-сибат	1		
21	Зязиков Б. Вахара никъ	Зязиков Б. биографи.	Биографи ха	1		
22-	Зязиков Б. «Эг1азал»	деша, юхахъадувца, О. 101-107	Дешархочунхоам: «Зязиков Б. –военни корреспондент»	1		
24	«Ваъча юрта», дувцар	деша, юхахъадувца, О.107-112 .	биографи ха	1		
25- 26	Зязиков Б. «Г1уша-Хъажа»	О.112-119 деша, юхахъадувца		1		
27	Осмиев Хъ. «Г1абенача дахкок1алхарбар...»	О. 119-125	Хаттараштажоп ле	1		
28	Яндиев Дж. Вахара никъ.	Лекци 1омае	биографии ха	1		
29	«Г1ом хъеберашка», стих.	О.125, дагахъа1омае		1		
30	Яндиев Дж. «Наънага»	О. 126-127 дагахъа1омае	биографии ха	1		
31	Яндиев Дж. «Малхара каша»	О. 127-128 дагахъа1омае	биографии ха	1		
32	Яндиев Дж. «Бага»	О. 128-129 дагахъа 1омае, сочинененакийчо е	Стих. анализ е	1		
33	Сочинени Яндиев Дж. поъзехлаъца	Муталиев Хъ-Б. биографи		1		
34	Муталиев Хъ.-Б. «Яхъ»	О. 131-132	биографии ха	1		
35	Муталиев Хъ-Б. «Д1айха кулгаш»	О, 132-134, шаъраеша.	1омае стих, биогр.ха	1		
36	Чакхкиев С. «Ц1ерага маъре яхар»	О. 139- 147, чулоацам юхахъабувца	1омае стих, биогр.ха	1		
37	Чакхкиев С. «Ц1ерага маъре яхар»	О. 148-158, чулоацам	1омае стих , биогр.ха юхахъабувца	1		
38	«Б1аргий хих биза кад», поэма	1,2 дакъа деша, чулоацам ха	«Прометей прикованный» яха миф хъаювца	1		

39	«БІаргий хих биза кад», поэма	З дакъа деша, чулоацам ха		1		
40	Чапанов Ахьмад «ГІалгІай мотт»	О. 193, дагахьаІомае	Биографи ха	1		
41	Тимурзиев Б. «Барттайна дезал»	О.194, дагахьаІомае	Дыно фу йоахдезале барт тарых	1		
42	Угурчиев А-Г «ГІелал»	О.195-197 стих.- шаьра еша, тахка	Угурчиев А-Гбиографи ха	1		
43	Угурчиев А-Г «ГІалгІай», стихотворени	О. 197-198 стих. шаьра еша, тахка	Стихотворенеанализ е	1		
44	Угурчиев А-Г «Хьо дІавахар»,стихотворени	О. 199-200 стих. шаьра еша, тахка	Хаттараштажоп ле	1		
45	Эгиев Хьамид «Ялата коана»	О. 201-213 дувцара чулоацам ха	Биографи ха	1		
46	Ведзижев Ахьмад. Вахара никъ	Ведзижев А. биографи ха	Карточка №1,№2	1		
47	Ведзижев А. «Дикал - низ»,дувцар	О. 214-220 чулоацам ха	Дешархочун хоам «13 шу СибарегІа»	1		
48-49	Изложени	Биографи ха		1		
50	Чакхиев К. «Даьхен Іуйре»,стихотворени	О.221, дагахьаІомае	Биографи ха	1		
51	Чакхиев К. «Ека са стих»,стихотворени	О.222, дагахьаІомае	Стихотворенеанализ е	1		
52	«Къонахчо дай сий доадергдац»	О. 223-224, шаьраеша		1		
53	Албаков Дж. Вахара никъ	Албаков Дж. биографи ха	Кроссворд «Хой шоана»	1		
54	Албаков Дж. «Сай иллега», стих.	О. 225 дагахьаІомае	Карточка № 2 « Колламаникъ дІаболабалар»	1		
55	Албаков Дж. «Даьхенна», стих.	О. 226 дагахьаІомае	Стихотворенеанализ е	1		
56	Албаков Дж. «Ва тха ноаной»,стих.	О. 226-227 дагахьаІомае	Стихотворенеанализ е	1		

57	«Доттаг лашка», стихот.	О.227-228, дагахъаломае		1		
58	«Къонгаш кхийна цлагларадовлаш», стих.	О. 228-229, шаъраеша		1		
59	Вышегуров М. «Глалглай мотт», стихотворени	О. 230 дагахъаломае	Биографи ха	1		
60	Вышегуров М. «Ва , глалглай», стихотворени	О. 230-231 шаъраеша, тахка	Биографи ха	1		
61	Арчаков С. «Йолои зламигачасагои дийца зоахалол»	О.277-278 дагахъаломае	Боккхача нахага хаьтте, даязде зоахалол	1		
62	Бериханов Дж. «Даьй глалаш», стихотворени	О. 235 дагахъаломае	Биографи ха	1		
63	Бериханов Дж. «Халкъага» стих.	О. 236 дагахъаломае	Шоай тайпан глалаех хоамбе	1		
64	Бериханов Дж. «Тамаш ю аз», стихотворени	О. 237-238 дагахъаломае	Стихотворене анализ е	1		
65	Бериханов Дж. «Глалглай мотт», стихотворени	О. 238-239 дагахъаломае		1		
66	Плиев Амир «Глалглайченга», стихотворени	О.239-240 дагахъаломае	Биографи ха	1		
67	Плиев Амир «Лоаман сурташ», стихотворени	О. 240, дагахъаломае	Стихотворене анализ е	1		
68	Горчханов Бадрудин. «Анзор».	О. 242-249, чулоацам ха	Биографи ха	1		

Календарно – тематически план
9-г1а класс, литература.

№	Урока тема	Ц1аг1ара болх	Инд. болх	Сахьат	Таьрахь	Таьрахь
1	Г1алг1ай багахбувцам – вай халкъайоазонца доаца лит-ра.	Саг йодача - йоаг1ача лийкхаашараш	а) Балхаиллеш; б) Турпала иллеш.	1		
2	Г1алг1ай халкъа иллеш	"Берий иллеш ";	Зоахалол д1аязде 2 деш.	1		
3	Г1алг1ай фаьлгаш	Вахарах-леларах дола фаьлгаш.	Вахарах-леларах дола фаьлгаш, МалсагнаькъанЗбиографи - дешархойхоамаш.	1		
4	Мальсагов Зоврбик – г1алг1ай ц1ихеза 1илманхо.«Йо1 йодаяр» - вай г1алг1ай литературе эггара хьалхара драматически произведени	«Йо1йодаяр» пьеса еша. О.36-46	Драматически произведеней жанрех бола кхетам	1		
5	Малсагнаькъан К. З. " Пхъа ",пьеса	«Пхъа» яха пьеса еша. О. 46 - 60	Дешархочун хоам : « Беков Т.- г1орваьнна г1алг1ай поэт»	1		
6	Сочинени	Сочинени д1ахо д1аязье.		1		
7	Беканаькъан Д.Т. – г1орваьнна г1алг1ай поэт.	Оалам «Ачамазабоарз» О. 62 - 67	стих. – шаьра еша,тахка, О. 59-67	1		
8	Гойгнаькъан 1-Хь. – говза дувцархо,йоазонхо, публицист	«Сомавалар» яха повесть еша О. 68 - 78	биографи ха, дешархочун хоам («Хьалха лаьттарех ца1» яхаш А. статья)	1		
9	« Сомадовлар» яхача повеста идейни чулоацам.	Литературнитеорех 1омадаьр ха	«Хой шоана» кроссворд	1		
10	Озанаькъан И.А. вахарахи кхолламахи .	цхъа стих – дагахьа1омае , О.79 - 86	Биографии ха,Озанаькъан А. таржамаш.	1		
11	Малсагнаькъан К. Ф.вахарахикхолламахи	цхъа стих. – дагахьа1омае , О.87	биография	1		

12	Малсагнакъбан Д. Д. говзаме йоазонаш	«Кердачанаъкъа т1а» деша, юхахъадувца, О.94-129.	биографии ха, Осминаъкъан С.Хъ. «Малсагнакъбан Д.Д. валарах»	1		
13	Малсагнакъбан А.О. «Салихъат».	Чулоацамха, О. 130 - 139	биография, Салихъатасурт-сибат.	1		
14	Озанаъкъан С. – ц1ихеза поэт, хъехархо 1илманхо	Лекци 1омае, о. 140-146 поэма еша	Дешархочун хоам : «Урдуви Тамареи» - г1алг1ай лит-ре эггара хъалхара поэма	1		
15	«Урдуви Тамареи», - г1 алг1ай литературе эггарахъалхара поэма.	шаъраеша, тахка, О.146 - 153.	«Хойшоана» кроссворд	1		
16	Озанаъкъан Салмана поэзен тематика	О. 153 – 155 шаъраеша, цхъа стих. дагахъа 1омае	Дешархочун хоам: «Заъзгнакъбан Хъ. Б. – военни корреспондент»	1		
17	«Ц1ихеза йоазонхо, хъехархо, 1илманхо, публицист». Заъзгнакъбан Хъусена Бахъаудин	О. 156 – 171 повесть еша	Цу повестах хоам	1		
18	«Турпала вахарцара ийс ди», повесть	Сочинения зъе	Хаттарашта жоп ле	1		
19	Сочинени	Янднаъкъан Ж. биографи		1		
20	Янднаъкъан Жамалдина поэзен тематика	цхъа стих. – дагахъа 1омае, О. 172 - 180	Стих. анализ е	1		
21	Ведажнаъкъан А.А. вахарахи кхолламахи .	деша, юхахъадувца, О. 183 - 209 .	Биографи ха	1		
22	Хамхой Э.А. – г1алг1ай назманча.	Даъхен хетаяь цхъа стих. – дагахъа 1омае	Биографи ха, шоашта дагайоаг1а Ахъмада стихаш еша	1		
23	Хамхой А. – поэт, композитор, иллиалархо .	О. 210 – 219 цхъа стих. дагахъа 1омае.	Биография, «Безама лирика» - дешархочун хоам	1		
24	Боканаъкъан А. «Яккха йиш йоацац1и».	О. 220 – 223, «Бекекъонгаш» яха роман	Биография	1		

25	Коазой А. 1. «Сайвийнадукъ»	О. 224-229, дувцардеша	Чаккенаькъан С. хетаяь стихаш, статьяш, кхыйола публикацеш лаха	1		
26	Чаккенаькъан С. «Ишттамара»	О. 230 – 241, романа тIара дакъадеша	Биография, Бердеи Боскареи сурт-сикбат	1		
27	Халкъа драма «Террор»	О. 241-259, драма еша		1		
28	Кхоартой М.М.	О. 260-286, деша, текста тIара кичашхъаязде	Йоазонхочун биографи	1		
29	Чаккенаькъан О.К. вахарахикхолламахи.	О. 309 – 311, Даьхенах йола цхъа стих. Iомае	биограф.ха, «Халкъа сийле кхайкаьр» - дешархочун хоам	1		
30	Албакнаькъан Ж. говзамае йоазонаш	О. 312 – 315, цхъа стих. Iомае.	Анализ е стих, биограф.ха	1		
31	Гаьгенаькъан Г. Вахарахи кхолламахи .	О. 316 – 319, цхъа стих. Iомае	Iомае стих ,биограф.ха	1		
32	Хамхой В.В. «Къонахий». ЧопанаькъанА.	О. 320-328, дувцардеша, йоазонхочу нбиографи ха, о.329-330 цхъа стих. Iомае	Йоазонхочун биографи, стих.анализ е	1		
33	Чаккенаькъан Ю. « Нана елаш хилча». Котанаькъан С-Г. «Дезал»	О.332, стих Iомае, о. 333-336 дувцардеша	Йоазонхой биографеш, стих. анализ е	1		
34	Матенаькъан Iаббас «Къаманнахетадаь вахар»	О. 337-349, чул. ха	Йоазонхочун биографи	1		